

Sygn. akt II Ka 382/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce II Wydział Karny w składzie:

Przewodnicząca: SSO Ryszard Warda (spr.)

Sędziowie: SO Artur Bobiński

SO Michał Pieńkowski

Protokolant: Marlena Achcińska

przy udziale oskarżyciela publicznego Prok. Prok. Okr.: Adama Kolbusa

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2017 r. na rozprawie

sprawy **J. K.**

oskarżonego o czyny z art. 244 k.k. i in.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Ostrołęce z dnia 24 maja 2017 r. w sprawie o sygn. akt II K 395/15

orzeka:

I. zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że z opisu czyny przypisanego oskarżonemu w pkt I eliminuje słowa: „ nr 3/03/12” oraz „z dnia 27 lipca 2012 r. na rzecz N. N. P.”; w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

II. zasądza od oskarżonego J. K. na rzecz Skarbu Państwa 320 zł kosztów i opłaty za II instancję;

III. zasądza ze Skarbu Państwa na rzecz adw. K. Ś. kwotę 516,60 zł. z VAT tytułem kosztów obrony świadczonej z urzędu przed Sądem II instancji.

Sygn. akt II Ka 382/17

UZASADNIENIE

J. K. został oskarżony o to, że :

I. w okresie od stycznia 2011 r. do 25 września 2012 r. w O. działając w krótkich odstępach czasu z góry powziętego zamiaru, pomimo orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Ostrołęce V Wydział Gospodarczy wyrokiem z dnia 22 grudnia 2010 r. sygn. akt V Gzd 3/10 zakazu prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek na okres 6 lat, prowadził działalność gospodarczą pod firmą PPHU (...) z siedzibą w N. i we wskazanym okresie wystawił faktury: nr (...) z dnia 30 marca 2012 r. na rzecz (...), trzy faktury o numerach (...) oraz faktury z dnia 27 lipca 2012 r. na rzecz N. N. P., trzy faktury w dniach 27 lipca 2012 r. (...), 20 sierpnia 2012 r. (...), 25 września 2012 r.(...) na rzecz PHU (...), nr (...) z dnia 22 lipca 2013 r. na rzecz PHU (...) I. K.

to jest o czyn z art. 244 kk w zw. z art. 12 kk

II. w dniu 05 października 2010 r. w O. prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą P.P.H.U. (...) poświadczył nieprawdę w treści (...) o zatrudnieniu N. P. na stanowisku handlowca w pełnym wymiarze czasu pracy zatrudnionej od dnia 20 stycznia 2010 r. i wynagrodzeniu w kwocie 1500 zł w firmie P. P.H.U. (...) mgr inż. J. K. z siedzibą w N., gdyż rzeczywiście N. P. nigdy nie była pracownikiem wskazanej firmy

to jest o czyn z art. 271 § 1 kk

III. w dniu 27 listopada 2014 r. około godz. 17.17 na drodze publicznej - drogowym przejściu granicznym w K. kierował samochodem osobowym marki N. (...) nr rej. (...), pomimo orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Ostrołęce wyrokiem w sprawach: o sygnaturze II K 1094/10 zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres od 30 marca 2011 do 30 marca 2015 r. oraz o sygnaturze akt II K 1487/12 zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres od 21 czerwca 2014 r. do 21 czerwca 2021 r.

to jest o czyn z art. 244 kk

Sąd Rejonowy w Ostrołęce wyrokiem z dnia 24 maja 2017 roku w sprawie II K 395/15:

I. oskarżonego J. K. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie I aktu oskarżenia i za czyn ten na podstawie art. 244 k.k. w zw. z art. 12 k.k. skazał go, zaś na podstawie art. 244 k.k. wymierzył mu karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

2. oskarżonego J. K. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie II aktu oskarżenia i za czyn ten na podstawie art. 271 § 1 k.k. skazał go i wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności

3. w ramach zarzucanego w punkcie III aktu oskarżenia czynu uznał oskarżonego J. K. za winnego tego, że w dniu 27 listopada 2014 r. około godz. 17.17 na drodze publicznej - drogowym przejściu granicznym w K. kierował samochodem osobowym marki N. (...) nr rej. (...), pomimo orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Ostrołęce wyrokiem w sprawach: o sygnaturze II K 1094/10 zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 (czterech) lat, o sygnaturze akt II K 1487/12 zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 7 (siedmiu) lat, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne to jest czynu określonego w art. 244 k.k. w zw. z art. 64 § 1 kk za czyn ten na podstawie art. 244 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. skazał go, zaś na podstawie art. 244 k.k. wymierzył mu karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

4. na podstawie art. 85 § 1 k.k., art.85a k.k. art, 86 § 1 k.k. wymierzone oskarżonemu J. K. w punktach 1,2,3 kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył mu łączną karę 1 (jednego) roku i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności;

5.zasądził ze Skarbu Państwa na rzecz adw. K. Ś. kwotę

1033,20 złotych (jeden tysiąc trzydzieści trzy złote dwadzieścia groszy w tym 23 % VAT) za obronę z urzędu;

9.zasądził na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonego J. K. koszty sądowe w wysokości 856,62 złotych (osiemset pięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt dwa grosze), w tym opłatę w wysokości 300,00 (trzystu) złotych;

Powyższym wyrokiem skazana została oskarżona N. P. wobec której wyrok uprawomocnił się w dniu 27 czerwca 2017 r.

Apelację od powyższego wyroku złożył obrońca oskarżonego. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

I. błąd w ustaleniach Faktycznych polegający na:

a) bezpodstawnym przyjęciu jakoby oskarżony J. K. wiedział o orzecznym wobec niego zakazie prowadzenia działalności gospodarczej, w sytuacji gdy wiedza taka nie wynika z żadnego ze zgromadzonych w sprawie dowodów, zaś sąd nie ustalił ani skąd oskarżony wiedze taką posiadał ani kiedy ją nabył.

b) błędnym przyjęciu jakoby oskarżony w ramach czynu zarzuconego mu w pkt I aktu oskarżenia wystawił faktury nr (...) oraz fakturę z 27 lipca 2012 roku w sytuacji gdy faktury te nie były przedmiotem rozpoznania w sprawie.

c) błędnym przyjęciu jakoby zaświadczenie jakie oskarżony J. K. miał wystawić N. P. miało być gdziekolwiek wykorzystane a tym samym by poświadczenie nieprawdy dotyczyło okoliczności mającej znaczenie prawne.

d) błędnym przyjęciu jakoby J. K. w ramach czynu opisanego w pkt III aktu oskarżenia poruszał się pojazdem mechanicznym po drodze publicznej; mające wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa procesowego, tj.:

a) art. 5 § 2 kpk polegające na rozstrzygnięciu na niekorzyść J. K. wątpliwości co do jego wiedzy na temat orzeczonego zakazu prowadzenia działalności gospodarczej,

b) art. 4 kpk, art. 7 kpk, art. 410 kpk oraz art. 424 § 1 kpk polegające na dokonaniu dowolnej, sprzecznej z zasadami wiedzy oraz doświadczenia życiowego, oceny dowodów, co przejawiało się w szczególności:

bezpodstawnym uznaniu jakoby J. K. kierował pojazdem mechanicznym po drodze publicznej, w sytuacji gdy sąd tej okoliczności w ogóle nie badał uznając, że argumenty prawne z tym związane stanowią jedynie przyjętą przez oskarżonego linię obrony; Jest to tymczasem okoliczność istotna gdyż jedynie prowadzenie pojazdów w określonych miejscach i okolicznościach może stanowić naruszenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych i podlegać karze w ramach występku z art. 244 kk:

- niewyjaśnieniu ani okoliczności ani celu wystawienia zaświadczenia o zatrudnieniu N. P., co uniemożliwia dokonanie oceny czy dotyczyło ono okoliczności mającej znaczenie prawne;

- niewyjaśnieniu w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku w jakich okolicznościach oraz kiedy J. K. dowiedział się o orzecznym wobec niego zakazie prowadzenia działalności gospodarczej;

c) art. 14 § 1 kpk poprzez naruszenie zasady skargowości polegającym na przypisaniu oskarżonemu w ramach działania opisanego w zarzucie 1 aktu oskarżenia wystawienia faktur nr (...) na rzecz (...) L. W. (1) oraz faktury z 27 lipca 2012 roku na rzecz N. N. P.. w sytuacji gdy faktury te nie były przedmiotem rozpoznania w sprawie;

naruszenie prawa materialnego, tj.:

a) art. 271 § 1 kk poprzez skazanie oskarżonego J. K. za czyn polegający na poświadczeniu nieprawdy w zaświadczeniu o zatrudnieniu, w sytuacji gdy sąd nie ustalił by zaświadczenie to dotyczyło okoliczności mającej znaczenie prawne.

b) art. 244 kk w zw. z art. 64 § 1 kk poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i skazanie J. K. za czyn objęty zarzutem III aktu oskarżenia w sytuacji, gdy o ile w ogóle oskarżony kierował pojazdem mechanicznym, to nie odbywało się to w ruchu lądowym w rozumieniu ustawy Prawo o ruchu drogowym:

c) art. i ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym w/w. z art. 2 ust. 1 pkt 1 oraz art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r, o drogach publicznych polegający na jego niewłaściwej wykładni i błędnym uznaniu jakoby teren przejścia granicznego stanowił drogę publiczną, podczas gdy obszar ten został z dróg publicznych wyłączony na mocy art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy o drogach publicznych (a contrario):

Zaskarżając wyrok Sądu Rejonowego w Ostrołęce obrońca wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie J. K. od popełnienia zarzuconych mu czynów, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi 1 instancji.

2. zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu;

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego w niewielkim tylko stopniu okazała się zasadna. Sąd Odwoławczy podzielił argumentację obrońcy oskarżonego w kwestii zasadności dokonania zmiany w orzeczeniu w pkt I aktu oskarżenia i wyeliminował słowa „nr 3/03/12” oraz „z dnia 27 lipca 2012 r.” na rzecz N. N. P.”. Sąd Rejonowy sam przyznał w uzasadnieniu wyroku, że faktury wystawione w dniu 27 lipca 2012 roku na rzecz N. N. P. nie były przedmiotem postępowania w sprawie.

W pozostałym zakresie apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie. Odnosząc się do zarzutów zawartych w apelacji obrońcy, w ocenie Sądu Okręgowego, brak jest jakichkolwiek podstaw do postawienia Sądowi meriti zarzutu dokonania obrazy rzeczonych przepisów postępowania.

Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji w niniejszej sprawie oparte zostały o wszechstronną, wnikliwą i kompleksową analizę ujawnionych w sprawie dowodów, których ocena nie wykazuje błędów natury faktycznej i logicznej, zgodna jest ze wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego i nie wykracza poza ramy swobodnej oceny dowodów, chronionej treścią art.7 kpk. Natomiast lektura uzasadnienia sporządzonego przez Sąd orzekający, dowodzi że jest ono szczegółowe i odniesiono się w nim do wszystkich dowodów przeprowadzonych na rozprawie, przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonej, w sposób przewidziany treścią art. 424 kpk. Sąd dokonał dokładnej oceny materiału dowodowego, opisał i ocenił każdy dowód w sprawie,

Sąd odwoławczy w pełni się z nim utożsamia, wobec czego czuje się zwolniony od ponownego szczegółowego przywoływania tych samych okoliczności.

Apelacja obrońcy w zakresie podniesionych zarzutów obrazy przepisów postępowania, podejmuje w gruncie rzeczy jedynie gołosłowną polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu Rejonowego, prezentując nader wybiórczą i subiektywną optykę dowodów oraz poczynionych na ich podstawie ustaleń. Argumenty przywołane przez autora apelacji żadną miarą nie mogą przekonywać co do tego, iżby dowody, które stanowiły dla Sądu I instancji podstawę ustaleń faktycznych ocenione zostały w wadliwy sposób i obarczone były takimi mankamentami.

Odnosząc się zaś bardziej szczegółowo do poszczególnych zarzutów odwoławczych stwierdzić należy, wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd I instancji nie dopuścił się wskazanych we wniesionym środku odwoławczym naruszeń przepisów prawa procesowego we wskazanym zakresie. Sąd Okręgowy nie podziela zatem stanowiska obrońcy oskarżonego, że w przedmiotowej sprawie doszło do naruszenia przepisów art. 5 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 k.p.k. Zupełnie chybionym jest podniesiony przez skarżącego zarzut naruszenia przepisu art. 410 k.p.k. i oparcia wyroku nie na całokształcie okoliczności ujawnionych w toku rozprawy oraz pominięciu istotnych okoliczności. Sąd odwoławczy nie podziela poglądu obrońcy, że istotne dla sprawy okoliczności zostały pominięte i nie zostały przez Sąd Rejonowy uwzględnione w ustaleniu stanu faktycznego. Skarżący nie przedstawił zresztą żadnej argumentacji na poparcie tak postawionego zarzutu.

Zdaniem Sądu Okręgowego także ocena dowodów poczyniona przez sąd I instancji jest bezstronna, pełna i wolna od błędów faktycznych czy logicznych oraz zgodna z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego, natomiast próby jej podważenia przez skarżącego są niczym innym jak zwykłą polemiką ze swobodną oceną dowodów, co czyni zarzut obrazy art.7 kpk niezasadnym.

Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego, gdyż są one pokrętne i nie korespondują z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym. Ponadto fakt, że oskarżony zmieniał swoje wyjaśnienia co do wystawienia zaświadczenia o zatrudnieniu N. P. nawet w toku przewodu sądowego nakazują ze szczególną ostrożnością podchodzić do tychże wyjaśnień. Odnośnie faktu, że oskarżony nie wiedział o tym, że orzeczono wobec niego zakaz prowadzenia działalności gospodarczej jest to twierdzenie gołosłowne. Oskarżony twierdził, nie wiedział że postępowanie jest toku i zapadł wobec niego wyrok. Sąd I instancji zasadnie nie dał wiary tym wyjaśnieniom, gdyż oskarżony nieustannie zmieniał

zdanie, raz twierdził, że o wyroku dowiedział się w 2012 roku a raz, że w 2013 roku. Z materiału dowodowego wynikało natomiast, że oskarżony wiedział o zakazie prowadzenia działalności wcześniej. Sąd w uzasadnieniu wyroku wskazał, dlaczego odmówił wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego.

Sąd Rejonowy swoje stanowisko ukształtował w oparciu o zeznania świadków oraz wyjaśnienia współoskarżonej N. P.. Oskarżona w swoich wyjaśnieniach stwierdziła, że oskarżony J. K. już w 2011 roku wiedział, że ma orzeczony zakaz prowadzenia działalności gospodarczej. Świadek J. S. zeznał, że oskarżony prosił go o umożliwienie wystawienia faktury w celu zmniejszenia należności VAT. Faktury wystawiane zostały w 2012 roku. Z zeznań świadka I. K. wynika, że oskarżony również jego firmie wystawiał faktury związane z inwestycjami budowlanymi. Podobne zeznania złożył świadek L. W. (2).

Co do zarzutu mogącej mieć wpływ na treść wyroku obrazy prawa procesowego wynikającej z jednostronnej oceny dowodów oraz rozstrzygnięcia nie dających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego Sąd Okręgowy pragnie zauważyć, iż zasada *in dubio pro reo* nie może stwarzać pretekstu do uproszczonego traktowania wątpliwości. Jak bowiem wyraźnie wynika z brzmienia przepisu art. 5 § 2 k.p.k., reguła ta ma zastosowanie dopiero wtedy, gdy mimo wszelkich starań organu prowadzącego postępowanie nie da się usunąć występujących wątpliwości. Jest to więc swoista "ostateczność", "dyrektywa ostatecznego wyjścia". W szczególności jest to widoczne w następującym poglądzie Sądu Najwyższego: "Zasada *in dubio pro reo* odnosi się w praktyce do zagadnień związanych z ustaleniami faktycznymi, nie wolno jednak rozumieć jej jako reguły swoistego, uproszczonego traktowania wątpliwości. Wszelka wątpliwość w zakresie ustaleń faktycznych powinna być wyjaśniona i usunięta przez wszechstronną inicjatywę dowodową organu procesowego i gruntowną analizę całego dostępnego materiału dowodowego. Dopiero wtedy, gdy po wykorzystaniu wszelkich istniejących możliwości wątpliwość nie zostanie usunięta, należy ją wytłumaczyć w sposób korzystny dla oskarżonego (wyr. SN z 25 VI 1991 r., WR 107/91, OSNKW 1992, z. 1-2, poz. 14). Dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy należy powyższe wątpliwości dostrzec, a następnie je przeanalizować i rozstrzygnąć. Sąd Rejonowy orzekający w powyższej sprawie sprostał tym wymogom. Wyjaśnił wszelkie wątpliwości w sprawie. Sąd Odwoławczy podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, że wina oskarżonego nie budzi żadnych wątpliwości.

Zdaniem skarżącego Sąd I instancji dopuścił się do obrazy art.244 w zw. z art. 64 § 1 k.k. oraz obrazy art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. prawo o ruchu drogowym w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 1 oraz art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych polegający na jego niewłaściwej wykładni i błędnym uznaniu, jakoby teren przejścia granicznego stanowił drogę publiczną podczas gdy obszar ten został z dróg publicznych wyłączony na mocy art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy o drogach publicznych zarzut ten jest niezasadny. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu do **dróg krajowych** zalicza się m.in. drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch osobowy i towarowy bez ograniczeń ciężaru całkowitego pojazdów (zespołu pojazdów) lub wyłącznie ruch towarowy bez ograniczeń ciężaru całkowitego pojazdów (zespołu pojazdów). Zgodnie z art. 2 rzeczonej ustawy drogi publiczne ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się na następujące kategorie: drogi krajowe, drogi wojewódzkie, drogi powiatowe, drogi gminne. Zarzut ten również jest chybiony. Oskarżony w dniu 27 listopada 2014 roku w (...) w K. podróżował jako kierowca samochodem osobowym marki N. (...) pomimo orzeczonego wobec niego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Nie ma zatem wątpliwości, że (...) w K. jest drogą publiczną w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

W tych okolicznościach, wobec braku przychylenia się przez Sąd Okręgowy do apelacji skarżącego, nie sposób uwzględnić wniosku apelującego zawartego w punkcie I wniesionego przez niego środka odwoławczego, tj. o uniewinnienie oskarżonego od stawianych zarzutów ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku. Należy bowiem wskazać, iż – jak przywołano powyżej – poczynione ustalenia faktyczne, które determinowały również ocenę stopnia społecznej szkodliwości przedmiotowego czynu i zawinienia oskarżonego (w tym zakres naruszonych przez niego norm) były prawidłowe.

Uwzględniając wszystkie poruszone wyżej okoliczności, Sąd Okręgowy, nie znalazł podstaw by ingerować w treść orzeczenia Sądu I instancji. Wszystko to spowodowało, że Sąd Odwoławczy nie dopatrył się żadnych podstaw, aby zmienić lub uchylić zaskarżony wyrok, w związku z czym utrzymał go w mocy w całej rozciągłości.

Sąd I instancji wymierzył oskarżonemu karę zasadniczą w wymiarze 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności. Zdaniem Sądu Okręgowego w efekcie trafnych rozważań poczynionych przez Sąd Rejonowy, sąd ten wymierzył karę słuszną, uwzględniającą okoliczności łagodzące i obciążające. Żadną miarą nie można przyjąć, że nosi ona cechy rażącej niewspółmierności.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie 2. wyroku, na podstawie art. 634 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. zasądzając od oskarżonego J. K. koszty postępowania odwoławczego w kwocie 320 zł.